ZBIERKA ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1991

Vyhlásené: 11.12.1991 Vyhlásená verzia v Zbierke zákonov Slovenskej republiky

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

**499**

**ZÁKON**
**Slovenskej národnej rady**
zo 6. novembra 1991,
**ktorým sa mení a dopĺňa zákon Slovenskej národnej rady č. 51/1988 Zb. o banskej činnosti, výbušninách a o štátnej banskej správe**

Slovenská národná rada sa uzniesla na tomto zákone:

**Čl. I**

Zákon Slovenskej národnej rady č. 51/1988 Zb. o banskej činnosti, výbušninách a o štátnej banskej správe sa mení a dopĺňa takto:

1. § 2 písm. a) znie:

   „a) vyhľadávanie a prieskum ložísk vyhradených nerastov (ďalej len „výhradné ložiská"),[1])".

2. § 3 písm. a) znie:

   „a) dobývanie ložísk nevyhradených nerastov vrátane úpravy a zušľachťovania nerastov vykonávaných v súvislosti s ich dobývaním, zabezpečovanie a likvidácia banských diel a lomov, ako aj vyhľadávanie a prieskum ložísk nevyhradených nerastov,".

3. Za § 3 sa vkladá nový § 3a, ktorý vrátane nadpisu znie:

**„§ 3a**
**Organizácia**

Organizáciou sa podľa tohto zákona rozumejú právnické a fyzické osoby, ktoré v rámci podnikateľskej činnosti[3a]) vykonávajú banskú činnosť alebo činnosť vykonávanú banským spôsobom, prípadne inú činnosť upravenú týmto zákonom.".

4. V § 4 sa vypúšťa slová „a s ústredným orgánom, do pôsobnosti ktorého patrí organizácia vykonávajúca takúto činnosť".

5. Nadpis § 5 a 6 znie:

   „Povinnosti organizácií pri banskej činnosti a činnosti vykonávanej banským spôsobom".

6. V § 5 ods. 1 sa za slovo „pracovného" vkladajú slová „a životného".

7. § 5 ods. 2 a 3 znejú:

„(2) Banskú činnosť a činnosť vykonávanú banským spôsobom možno vykonávať na základe oprávnenia alebo povolenia vydaného podľa tohto zákona, banského zákona alebo podľa osobitných predpisov.[4]) Podmienky na získanie oprávnenia na vykonávanie banskej činnosti a činnosti vykonávanej banským spôsobom, ako aj na projektovanie a navrhovanie objektov, zariadení a prác, ktoré sú súčasťou banskej činnosti alebo činnosti vykonávanej banským

spôsobom, ak nie sú upravené osobitným predpisom,[5]) ustanoví Slovenský banský úrad všeobecne záväzným právnym predpisom.

(3) Požiadavky na kvalifikáciu a overenie odbornej spôsobilosti pracovníkov, ktorí vykonávajú banskú činnosť alebo činnosť vykonávanú banským spôsobom, projektujú a navrhujú objekty, zariadenia a práce, ktoré sú súčasťou banskej činnosti alebo činnosti vykonávanej banským spôsobom, ak nie sú upravené osobitným predpisom,[5]) ustanoví Slovenský banský úrad všeobecne záväzným právnym predpisom.“.

8. V § 5 ods. 6 sa slová „Ústredný orgán je povinný informovať Slovenský banský úrad“ nahrádzajú slovami „Organizácia je povinná informovať obvodný banský úrad“; posledná veta sa vypúšťa.

9. V § 5 sa vypúšťa odsek 7.

10. § 6 ods. 1 znie:

„(1) Organizácia je povinná zabezpečiť a kontrolovať dodržiavanie tohto zákona, banského zákona a predpisov vydaných na ich základe, ako aj iných všeobecne záväzných právnych predpisov upravujúcich bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci a bezpečnosť prevádzky a pracovné podmienky pri banskej činnosti a činnosti vykonávanej banským spôsobom. Na zaistenie odborného a bezpečného riadenia banskej činnosti a činnosti vykonávanej banským spôsobom je organizácia povinná určiť zodpovedného vedúceho pracovníka.“.

11. § 7 ods. 3 znie:

„(3) Banskú záchrannú službu vykonávajú banské záchranné stanice. Organizácie podľa odsekov 1 a 4 sú povinné v rámci svojich spoločných úloh v oblasti banskej záchrannej služby zriadiť a udržiavať hlavnú banskú záchrannú stanicu a podieľať sa na úhrade nákladov na jej zriadenie, vybavenie a činnosť.“.

12. Za § 7 sa vkladá nový § 7a, ktorý vrátane nadpisu znie:

**„§ 7a**
**Vzájomná pomoc pri haváriách**

(1) Organizácia je povinná na žiadosť postihnutej organizácie poskytnúť jej potrebnú pomoc pri likvidácii havárie, najmä pri záchrane ľudských životov a majetku, a to materiálom, technickými zariadeniami a pracovníkmi, najmä banskými záchranármi. Žiadosť o pomoc môže organizácia odmietnuť v prípade, že by tým ohrozila bezpečnosť vlastnej prevádzky, najmä bezpečnosť života a zdravia ľudí.

(2) Organizácia má právo na náhradu nákladov spojených s poskytnutím pomoci podľa odseku 1. Právo na náhradu nákladov môže oprávnená organizácia uplatniť do troch mesiacov odo dňa, keď ich zistila, najneskôr do dvoch rokov od ich vzniku, inak právo zaniká. Právo na náhradu prípadnej škody nie je tým dotknuté.“.

13. V § 11 ods. 2 sa slová „správcu výhradného ložiska“ nahrádzajú slovami „tejto organizácie“.

14. § 12 sa vypúšťa.

15. V § 15 a 16 sa vypúšťa slovo „správca“ v príslušnom páde a čísle.

16. V § 16 ods. 4 poslednej vete sa slová „okresný národný výbor“ nahrádzajú slovami „obvodný úrad“.

17. V § 18 ods. 1 sa slovo „organizácie“ nahrádza slovami „fyzické a právnické osoby“, slová „miestny národný výbor“ sa nahrádzajú slovom „obec“ a slovo „ktorého“ sa nahrádza slovom „ktorej“.

18. § 19 vrátane nadpisu znie:

**„§ 19**
**Dobývanie ložiska nevyhradeného nerastu**

(1) Dobývanie ložiska nevyhradeného nerastu, ako aj zabezpečenie a likvidáciu banských diel a lomov možno vykonávať iba na základe povolenia obvodného banského úradu.

(2) Prednosť na povolenie dobývania ložiska nevyhradeného nerastu má vlastník pozemku.

(3) So žiadosťou o povolenie dobývania ložiska nevyhradeného nerastu organizácia predkladá územné rozhodnutie[13]) a plán využívania ložiska. So žiadosťou o povolenie zabezpečenia alebo likvidácie banských diel a lomov organizácia predkladá plán ich zabezpečenia alebo likvidácie.

(4) Na konanie a povolenie dobývania ložiska nevyhradeného nerastu, zabezpečenia alebo likvidácie banských diel a lomov sa vzťahujú obdobne § 17 a 18.

(5) Ak majiteľ pozemku nesúhlasí ani za primeranú náhradu s používaním pozemku na čas potrebný na dobývanie ložiska a ak verejný záujem na dobývaní ložiska nevyhradeného nerastu prevažuje nad oprávneným záujmom vlastníka pozemku, môže organizácia nadobudnúť právo užívania pozemku aj vyvlastnením.[13a]) Obdobne sa postupuje pri stavbách alebo iných právach, ktoré majú byť dotknuté dobývaním.

(6) Pri vyvlastnení podľa odseku 5 patrí vlastníkovi pozemku tiež primeraná náhrada za ložisko nevyhradeného nerastu, ktoré je súčasťou tohto pozemku.

(7) Organizácia, ktorá dobýva ložisko nevyhradeného nerastu, prípadne v súvislosti s dobývaním nerasty upravuje alebo zušľachťuje, je povinná dodržiavať podmienky hospodárneho a bezpečného dobývania ložiska a ochrany životného prostredia.

(8) Na spresnenie znalosti o množstve a kvalite zásob, o geologických a banskotechnických podmienkach dobývania je organizácia oprávnená počas dobývania vykonávať ďalší prieskum ložiska v hraniciach územia vymedzeného v rozhodnutí o využití územia na dobývanie ložiska nevyhradeného nerastu.[13])

(9) Vláda Slovenskej republiky nariadením ustanoví podrobnejšie podmienky využívania ložísk nevyhradených nerastov.

19. V § 20 ods. 2 sa slová „vydajú Slovenský geologický úrad a Slovenský banský úrad“ nahrádzajú slovami „vydá Slovenský geologický úrad po dohode so Slovenským banským úradom“.

20. § 21 ods. 1 až 3 znejú:

„(1) Výbušninami podľa tohto zákona sú látky (zlúčeniny alebo zmesi) v tuhom alebo kvapalnom stave, ktoré majú vlastnosti trhavín, traskavín, strelivín alebo výbušných pyrotechnických zloží.

(2) Tento zákon sa vzťahuje aj na pyrotechnické výrobky a výrobky obsahujúce výbušniny, ak môžu výbuchom ohroziť bezpečnosť osôb a majetku (ďalej len „výbušné predmety“). Tento zákon sa nevzťahuje na strelivo.[13b])

(3) Za ohňostrojné práce sa považujú práce, pri ktorých sa energia chemickej výbuchovej premeny výbušnín a výbušných predmetov využíva na vyvolanie svetelných, prípadne zvukových účinkov.“.

21. § 21 ods. 5 znie:

„(5) Pri pochybnostiach, či ide o výbušninu, výbušný predmet alebo pyrotechnický výrobok, rozhodne Slovenský banský úrad po dohode s Ministerstvom hospodárstva Slovenskej republiky alebo Ministerstvom priemyslu Slovenskej republiky[13c)] (ďalej len „príslušné ministerstvo“); pri pochybnostiach, či ide o pomôcku alebo či ide o trhacie práce, rozhodne Slovenský banský úrad. Vykonanie skúšok a vypracovanie odborných posudkov potrebných na rozhodnutie zabezpečí v skúšobni určenej Slovenským banským úradom ten, kto o toto rozhodnutie požiadal.“.

22. § 21 sa dopĺňa novým odsekom 6, ktorý znie:

„(6) Podrobnosti o pyrotechnických výrobkoch ustanoví Slovenský banský úrad všeobecne záväzným právnym predpisom.“.

23. V § 22 ods. 5 sa slová „Pri trhacích prácach alebo ohňostrojných prácach“ nahrádzajú slovami „Pri prácach s výbušninami“ a slová „trhacie práce alebo ohňostrojné práce“ sa nahrádzajú slovami „tieto práce“.

24. V § 22 ods. 6 sa vypúšťa slovo „správcovia“.

25. § 23 ods. 1 znie:

„(1) Vyrábať a spracúvať výbušniny alebo vykonávať výskum, vývoj alebo pokusnú výrobu výbušnín môže len organizácia, ktorá má na to súhlas príslušného ministerstva.“.

26. V § 23 ods. 2 sa slová „ústredným orgánom štátnej správy, do pôsobnosti ktorého patrí výroba výbušnín“ nahrádzajú slovami „príslušným ministerstvom“.

27. § 23 sa dopĺňa novým odsekom 7, ktorý znie:

„(7) Požiadavky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a bezpečnosti prevádzky pri výrobe a spracovaní výbušnín vrátane evidencie, zneškodňovania a ničenia výbušnín pri ich výrobe ustanoví všeobecne záväzným právnym predpisom Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky po dohode s Ministerstvom priemyslu Slovenskej republiky.“.

28. V § 24 ods. 2 sa za slová „do obehu“ vkladajú slová „a ich preskúšavanie“.

29. V § 24 ods. 3 sa za slová „do obehu“ vkladajú slová „a ich preskúšavania“.

30. V § 25 ods. 1 sa na konci pripájajú slová „vydaného obvodným banským úradom. Toto povolenie sa vyžaduje aj na odber bezdymového prachu alebo čierneho poľovníckeho prachu, ak sa použijú na trhacie alebo ohňostrojné práce“.

31. § 25 ods. 2 znie:

„(2) Organizáciám, ktoré pravidelne používajú výbušniny vo svojej činnosti, sa môže povolenie na odber výbušnín vydať na dlhšie časové obdobie, najviac však na päť rokov.“.

32. Nadpis § 27 a 28 znie:

„Vykonávanie prác spojených s použitím výbušnín“.

33. § 27 znie:

**„§ 27**

(1) Trhacie práce alebo ohňostrojné práce možno vykonávať len na základe povolenia obvodného banského úradu.

(2) Rozhodnutie o povolení trhacích prác veľkého rozsahu a ohňostrojných prác zasiela obvodný banský úrad aj príslušnému útvaru polície; to sa nevzťahuje na trhacie práce pri banskej činnosti a činnosti vykonávanej banským spôsobom.

(3) Trhacie práce bez povolenia možno vykonávať len v prípadoch, keď je to nevyhnutné potrebné na záchranu ľudských životov alebo majetku a hrozí nebezpečenstvo z omeškania.

(4) Na trhacie práce veľkého rozsahu sa musí vypracovať technický projekt odstrelu, na trhacie práce malého rozsahu, ohňostrojné práce a na ostatné práce spojené s použitím výbušnín technologický postup.

(5) Slovenský banský úrad ustanoví všeobecne záväzným právnym predpisom, ktoré trhacie práce sa považujú za trhacie práce veľkého rozsahu a malého rozsahu, náležitosti technického projektu odstrelu, náležitosti technologického postupu trhacích a ohňostrojných prác a podrobnejšie upraví vykonávanie trhacích a ohňostrojných prác.“.

34. V § 34 ods. 2 sa slová „miestny národný výbor“ nahrádzajú slovami „obvodný úrad“.

35. V § 35 sa za odsek 2 vkladá nový odsek 3, ktorý znie:

„(3) Ničiť a zneškodňovať výbušniny pri ich výrobe alebo spracúvaní vrátane výskumu, vývoja a pokusnej výroby môžu len osoby staršie ako 21 rokov, ktoré majú oprávnenie pyrotechnika.“.

36. V § 35 sa doterajší odsek 3 označuje ako odsek 4, ktorý znie:

„(4) Za účelom zácviku môžu vykonávať práce uvedené v odsekoch 1 až 3 aj iné osoby než strelmajstri, technickí vedúci odstrelov, odpaľovači ohňostrojov a pyrotechnici, ktoré na to organizácia písomne určila, a to len pod dozorom strelmajstra, technického vedúceho odstrelov, odpaľovača ohňostrojov alebo pyrotechnika.“.

37. § 36 ods. 2 znie:

„(2) Odbornú spôsobilosť posudzuje a oprávnenie na vykonávanie funkcie odpaľovača ohňostrojov a pyrotechnika vydáva Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky.“.

38. § 36 ods. 4 znie:

„(4) Výučbu strelmajstrov a technických vedúcich odstrelov organizuje organizácia poverená Slovenským banským úradom. Výučbu odpaľovačov ohňostrojov a pyrotechnikov organizuje organizácia poverená Ministerstvom hospodárstva Slovenskej republiky.“.

39. V § 36 ods. 5 písm. b) znie:

„b) pre skúšky odpaľovačov ohňostrojov a pyrotechnikov Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky.“

40. § 36 sa dopĺňa novým odsekom 7, ktorý znie:

„(7) Rozsah a podmienky výučby a podmienky získavania spôsobilosti na zaobchádzanie s výbušninami pri ohňostrojných prácach a pri zneškodňovaní a ničení výbušnín pri ich výrobe a spracúvaní podrobnejšie ustanoví Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky všeobecne záväzným právnym predpisom.“.

41. § 37 vrátane nadpisu znie:

**„§ 37**
**Osobitné ustanovenie**

Ustanovenia § 21 až 36 sa nevzťahujú na používanie výbušnín, pyrotechnických výrobkov a pomôcok v ozbrojených silách a v ozbrojených bezpečnostných zboroch.“.

42. § 38 ods. 1 písm. a) znie:

„a) Slovenský banský úrad ako ústredný orgán štátnej správy Slovenskej republiky pre ochranu a využívanie nerastných surovín a pre štátny odborný dozor nad bezpečnosťou a ochranou zdravia pri práci a bezpečnosťou prevádzky v banskej činnosti, činnosti vykonávanej banským spôsobom a pri používaní výbušnín,“.

43. V § 38 ods. 3, § 40 ods. 7 a § 44 ods. 11 sa vypúšťa slovo „socialistickej“.

44. V § 39 ods. 1 písm. b) sa na konci pripájajú slová „a pri používaní výbušnín na trhacie práce a ohňostrojné práce“.

45. V § 39 ods. 2 text od slova „orgánov“ až do konca odseku znie: „orgánov Federálneho ministerstva obrany, Federálneho ministerstva dopravy, Federálneho ministerstva spojov, Ministerstva vnútra Slovenskej republiky a Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky“.

46. § 40 ods. 5 písm. a) znie:

„a) vedie súhrnnú evidenciu dobývacích priestorov a ich zmien,“.

47. V § 40 ods. 5 sa vypúšťajú písmená b) a c).

Doterajšie písmeno d) sa označuje ako písmeno b).

48. § 41 ods. 2 znie:

"(2) Obvodné banské úrady ďalej

a) určujú, menia alebo zrušujú chránené ložiskové územia a dobývacie priestory a vedú ich evidenciu,

b) povoľujú otvárku, prípravu a dobývanie výhradných ložísk a v určených prípadoch vyhľadávanie a prieskum výhradných ložísk banskými dielami; pred zastavením prevádzky v banských dielach a lomoch povoľujú ich zabezpečenie alebo likvidáciu hlavných banských diel a lomov,

c) určujú nevyhnutné opatrenia, najmä poradie a spôsob vydobytia výhradných ložísk, ak by otvárkou, prípravou a dobývaním bola ohrozená prevádzka alebo využitie výhradného ložiska v dobývacom priestore inej organizácie,

d) nariaďujú, ak je to z hľadiska bezpečnosti prevádzky nevyhnutné, aby časť výhradného ložiska v dobývacom priestore jednej organizácie vydobyla iná organizácia, alebo ak je potrebné, aby si organizácia zriadila banské dielo v dobývacom priestore inej organizácie; rovnako postupujú, ak je nevyhnutné spoločné užívanie banských diel a zariadení,

e) povoľujú dobývanie ložísk nevyhradených nerastov, ako aj zabezpečenie banských diel a lomov a likvidáciu hlavných banských diel a lomov,

f) vydávajú súhlas na povolenie stavieb a zariadení v chránenom ložiskovom území,

g) môžu nariadiť vyhotovenie alebo doplnenie banskomeračskej a geologickej dokumentácie, ak chýbajú, sú neúplné alebo ak sú v nich závady,

h) povoľujú osobitné zásahy do zemskej kôry a zabezpečenie alebo likvidáciu starých banských diel,

i) povoľujú trhacie práce a ohňostrojné práce,

j) povoľujú umiestnenie, stavbu a užívanie skladov výbušnín v prípadoch a za podmienok ustanovených § 31 a 32,

k) plnia ďalšie úlohy vyplývajúce pre ne z banského zákona, tohto zákona a iných všeobecne záväzných právnych predpisov.“.

49. Za § 45 sa vkladá nový § 45a, ktorý vrátane nadpisu znie:

**„§ 45a**
**Konanie o priestupkoch**

Orgány štátnej banskej správy uskutočňujú konanie o priestupkoch na úseku ochrany a využitia nerastného bohatstva a používania výbušnín.[20a])“.

50. V § 46 sa slová „§ 40 ods. 5 písm. d)“ nahrádzajú slovami „§ 40 ods. 5 písm. b)“.

51. V § 22 ods. 3 a 4, § 29 ods. 2, § 32 ods. 4 a § 33 ods. 4 sa slová „Zboru národnej bezpečnosti“ nahrádzajú slovom „polície“.

**Čl. II**
**Prechodné ustanovenie**

(1) Povolenie ťažobných prác podľa doterajších predpisov[22]) sa považuje za povolenie dobývania ložiska nevyhradeného nerastu podľa tohto zákona.

(2) Povolenia na odber výbušnín vydané príslušnými orgánmi podľa doterajších predpisov sa považujú za povolenia vydané podľa tohto zákona.

(3) Oprávnenia odpaľovačov ohňostrojov a pyrotechnikov vydané príslušnými orgánmi podľa doterajších predpisov sa považujú za oprávnenia vydané podľa tohto zákona.

**Čl. III**
**Zrušovacie ustanovenie**

Zrušujú sa

1. vládne nariadenie č. 20/1954 Zb. o organizácii štátnej banskej správy v znení zákona č. 61/1965 Zb. a zákona SNR č. 42/1972 Zb.,
2. položka č. 2 prílohy C, položka č. 28, 29 a 30 prílohy D, položka č. 1 prílohy E a položka č. 1 prílohy G zákona SNR č. 472/1990 Zb. o organizácii miestnej štátnej správy.

**Čl. IV**
**Splnomocnenie**

Predsedníctvo Slovenskej národnej rady sa splnomocňuje, aby v Zbierke zákonov vyhlásilo úplné znenie zákona Slovenskej národnej rady č. 51/1988 Zb. o banskej činnosti, výbušninách a o štátnej banskej správe, ako vyplýva zo zmien a doplnení vykonaných týmto zákonom.

**Čl. V**
**Účinnosť**

Tento zákon nadobúda účinnosť 1. januárom 1992.

**F. Mikloško v. r.**

**J. Čarnogurský v. r.**

1) § 5 a 11 zákona č. 44/1988 Zb. o ochrane a využití nerastného bohatstva (banský zákon) v znení zákona SNR č. 498/1991 Zb.
Zákon SNR č. 52/1988 Zb. o geologických prácach a o Slovenskom geologickom úrade v znení zákona SNR č. 497/1991 Zb.

3a) Napríklad Obchodný zákonník.

4) Napríklad zákon č. 138/1973 Zb. o vodách (vodný zákon), zákon č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov, zákon č. 20/1966 Zb. o starostlivosti o zdravie ľudu v znení neskorších predpisov, zákon SNR č. 52/1988 Zb.

5) Napríklad zákon SNR č. 52/1988 Zb., vyhláška Federálneho ministerstva pre technický a investičný rozvoj č. 8/1983 Zb. o osobitnej spôsobilosti na niektoré činnosti vo výstavbe v znení vyhlášky Štátnej komisie pre vedeckotechnický a investičný rozvoj č. 73/1987 Zb., vyhláška Štátnej komisie pre vedeckotechnický a investičný rozvoj č. 186/1990 Zb. o oprávnení na projektovú činnosť.

13) § 32 a nasl. zákona č. 50/1976 Zb.

13a) § 108 až 116 zákona č. 50/1976 Zb.
§ 56 a 57 vyhlášky Federálneho ministerstva pre technický a investičný rozvoj č. 85/1976 Zb. o podrobnejšej úprave územného konania a stavebnom poriadku v znení vyhlášky Federálneho ministerstva pre technický a investičný rozvoj č. 155/1980 Zb.

13b) Zákon č. 147/1983 Zb. o zbraniach a strelive v znení zákona č. 49/1990 Zb.

13c) § 3, 8 a 24 zákona SNR č. 347/1990 Zb. o organizácii ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy Slovenskej republiky v znení zákona SNR č. 197/1991 Zb. a zákona SNR č. 298/1991 Zb.

20a) Zákon SNR č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení zákona SNR č. 524/1990 Zb.

22) § 71 až 74 zákona č. 50/1976 Zb.

Vydavateľ Zbierky zákonov Slovenskej republiky a prevádzkovateľ právneho a informačného portálu Slov-Lex dostupného na webovom sídle www.slov-lex.sk je Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, tel.: 02 571 01 000, e-mail: helpdesk@slov-lex.sk.